

Vairogdziedzera vēža morfoloģiskais spektrs operācijas materiālā

*Didzis Gailis¹, Ervīns Vasko¹, Artūrs Ozoliņš², Arnis Āboliņš¹,
Jānis Gardovskis², Ilze Štrumfa¹*

Rīgas Stradiņa universitāte, Medicīnas fakultāte, Latvija

¹ Patoloģijas katedra,

² Ķirurģijas katedra

Ievads. Primārs vairogdziedzera vēzis ir heterogēna ļaundabīgu audzēju grupa. Pēdējās desmitgadēs vairogdziedzera malignitāšu incidence pasaulē ir ievērojami pieaugusi. Lai gan ķirurģija ir šo audzēju ārstēšanas pamatmetode, precīza taktika un prognoze variē, balstoties uz audzēja morfoloģisko formu. Kopējais vairogdziedzera vēža biežums populācijā, morfoloģisko formu savstarpējais sadalījums un šo parametru izmaiņa laikā var liecināt par noteiktu vēža riska faktoru esamību sabiedrībā.

Darba mērķis. Iegūt apkopojumu par primāra vairogdziedzera vēža morfoloģisko formu biežumu radikāli operētiem pacientiem Latvijā.

Materiāls un metodes. Tika veikta retrospektīva universitātes slimnīcas arhīva analīze, identificējot visus pirmreizēji diagnosticētos un operētos primāra vairogdziedzera vēža gadījumus laika posmā no 2010. līdz 2012. gadam. Audzēju morfoloģiskās formas tika noteiktas, balstoties uz Pasaules Veselības organizācijas klasifikāciju [DeLellis, et al., 2004]. Tika noteikts katras vairogdziedzera vēža formas kopējais gadījumu skaits un relatīvais sastopamības biežums, izmantojot deskriptīvo statistiku un 95% ticamības intervāla (TI) noteikšanu.

Rezultāti. Kopējais primāru vairogdziedzera vēža gadījumu skaits bija 177. Ar vairogdziedzera vēzi skarto indivīdu skaits bija 169, t. sk. 8 personām bija divu dažādu morfoloģisko formu audzēji. Morfoloģisko formu sadalījums bija šāds: papillārs vēzis – 139 (78,5%; 95% TI = 71,9–83,9%), folikulārs vēzis – 34 (19,2%; 95% TI = 14,1–25,6%), medullārs – 3 (1,7%; 95% TI = 0,6–4,9%), zemu diferenciēts un anaplastisks audzējs – 1 (0,6%; 95% TI = 0,1–3,1%).

Secinājumi. Šis ir pirmais šāda veida apkopojums par vairogdziedzera morfoloģisko formu biežumu Latvijā. Papillārs vēzis un folikulārs vēzis ir augsti diferenciēti vairogdziedzera ļaundabīgi audzēji ar salīdzinoši labvēlīgu prognozi. Šo audzēju biežums bija vislielākais, kas atbilst arī pasaules datiem. Tika konstatētas arī retāk sastopamās formas: medullārs un zemu diferenciēts vēzis. Medullārs vēzis var būt ģenētiski pārmantota sindroma izpausme, uzsverot tā diagnostikas augsto nozīmi.

V